

Tradice a perspektiva erudované sestry

V současné době se často diskutuje především v lékařských kruzích o nutnosti vysokoškolského vzdělání sester, o jejich pracovní náplni atd. Autorům současné koncepce ošetrovatelské péče se vyčítá, že sestry místo toho, aby se věnovaly pacientům, jsou nuceny vyplňovat celou škálu dokumentů a vykonávat nepřehledné množství administrativních úkolů. Zdá se, že se většina lékařů s novou koncepcí ošetrovatelské péče stále ještě nesžila.

V posledním poměrně dlouhém období prožívám zdravotnickou péči jako pacient. V předoperační péči jsem byl kromě lékařské péče, během níž byla stanovena diagnóza, v péči fyzioterapeutů, především ale sester, např. při aplikaci analgetik ve formě intramuskulární i při zavádění intravenózních kanyl. Zde lékař indikoval, zapisoval a teoreticky za všechno zodpovídal. Vlastní terapii prováděla sestra, a to sestra vzdělaná.

Pak přišlo období operace, kde hlavní úlohu hrají operující lékaři a anesteziolog. Významně při tom pomáhají sestry.

V pooperační péči je první hodiny po operaci pacient v péči lékaře, opět za významné asistence sester. Čím delší je období ošetřování po operaci, tím význam přítomnosti sestry vzrůstá. Úspěch tohoto období závisí také na jejím vzdělání, schopnostech a hlavně na holistickém přístupu. Během 24 hodin je pacient většinou komplexně v péči sester s tím, že s lékařem je v kontaktu dvakrát denně: mám na mysli nekomplikovaný průběh nemoci či operace.

Význam ošetrovatelství je obrovský, oponent ale jistě namítne: to všechno tu bylo i dříve a bez vysokoškolského vzdělávání.

Ošetrovatelství jako profesní obor dosáhlo současné vysoké úrovně nejenom na základě praxe, ale také díky teoretickým poznatkům. Tvůrci těchto teorií a koncepcí museli a musí mít podklady založené na výzkumech. Z předchozího vyplývá, že stejně jako jiné disciplíny i ošetrovatelství se musí vyvíjet a jeho vývoj je založen právě na výzkumech. V současné době oponenti hodnotí situaci jako zdánlivý rozpor mezi nadbytkem administrativy na úkor péče o pacienta. Když reaguji na tyto připomínky, využívám argumentace anglických sester, které během našich návštěv odpovídaly: důkladná dokumentace chrání sestru před eventuální obžalobou.

Budoucnost zřejmě postupně vyrovná rozpor související s nadměrnou administrativou, o čemž svědčí diskuse v ošetrovatelských kruzích.

My lékaři musíme brát v úvahu existenci ošetrovatelství s tím, že obě profese jsou v péči o pacienta rovnocenné, jsou ale jinak zaměřené.

Autorem je lékař, který je tč. dlouhodobě nemocný.

Miloš Velemínský
šéfredaktor; veleminsky@zsf.jcu.cz